

## Příklady pro 7. cvičení a úlohu

- (1) Napište tři podstatně různé příklady
- nenulové lineární formy na  $\mathbb{R}_5[x]$ ,
  - lineární formy  $f$  na prostoru komplexních matic  $2 \times 2$  takové, že  $f(E) = 3i$ ,
  - bilineární formy na  $\mathbb{R}^2 \times \mathbb{R}^3$ ,
  - trilineární formy na  $\mathbb{C} \times \mathbb{C} \times \mathbb{C}$ ,
  - bilineární formy na  $C[0, 1] \times \mathbb{R}^2$ , kde  $C[0, 1]$  je prostor spojitých funkcí na intervalu  $[0, 1]$ .

- (2) Najděte duální bázi k bázi prostoru  $U$ :
- $U = \mathbb{R}^3$ ,  $u_1 = (0, 0, 1)$ ,  $u_2 = (2, 0, 1)$ ,  $u_3 = (1, 2, 3)$ .
  - $U = \mathbb{R}_2[x]$ ,  $u_1 = x^2$ ,  $u_2 = x^2 + 1$ ,  $u_3 = 2x - 1$ .
  - $U = \text{Mat}_{2 \times 2}(\mathbb{C})$ ,

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 & i \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad u_4 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & i \end{pmatrix}.$$

- (3) Najděte bázi prostoru  $U$  tak, aby daná báze v  $U^*$  k ní byla duální:
- $U = \mathbb{R}^3$ ,  $f^1(x_1, x_2, x_3) = 2x_1 - x_2$ ,  $f^2(x_1, x_2, x_3) = x_2 - x_3$ ,  $f^3(x_1, x_2, x_3) = x_1 + x_2 + x_3$ .
  - $U = \mathbb{R}_2[x]$ ,  $f^1(ax^2 + bx + c) = a + b + 2c$ ,  $f^2(ax^2 + bx + c) = 3b + c$ ,  $f^3(ax^2 + bx + c) = a - b - c$ .
- (4) K danému lineárnímu zobrazení  $\varphi : U \rightarrow V$  najděte duální:
- $U = V$ ,  $\varphi(u) = 3u$ .
  - $U = \mathbb{R}^3$ ,  $V = \mathbb{R}^2$ ,  $\varphi(x_1, x_2, x_3) = (2x_1 + x_3, x_2 - 6x_3)$ .
  - $U = \mathbb{R}_2[x]$ ,  $V = \mathbb{R}_1[x]$ ,  $\varphi(p) = p'$  (derivace polynomu).

- (5)  $\varphi : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$  je dáno předpisem

$$\varphi(x_1, x_2, x_3) = (2x_1 - x_2 + 3x_3, x_1 + 2x_2 - x_3, -x_1 + x_2 - 2x_3)$$

. Určete matici duálního zobrazení  $\varphi^*$  vzhledem k bázi

$$f^1(x_1, x_2, x_3) = 8x_1 + 6x_2 - 5x_3, \quad f^2(x_1, x_2, x_3) = 5x_1 + 4x_2 - 3x_3, \quad f^3(x_1, x_2, x_3) = -x_1 - x_2 + x_3.$$

- (6) Necht'  $\varphi : U \rightarrow U$  má vlastní čísla  $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3$ . Jaká vlastní čísla má  $\varphi^*$ ?
- (7) Necht'  $f^1, f^2, \dots, f^n$  je duální báze k bázi  $u_1, u_2, \dots, u_n$  prostoru  $U$ . Najděte souřadnice tenzoru  $t$  v příslušné bázi tenzorového součinu prostorů  $U$  a  $U^*$ :
- $t = (2u_1 - 5u_2 + 3u_3) \otimes (f_1 - 23f^2 - 56f_3) \in U \otimes U^*$ .
  - $t = (\sum_{i=1}^{i=n} f^i) \otimes (\sum_{i=1}^{i=n} f^i) \otimes (\sum_{i=1}^{i=n} u_i) \otimes (\sum_{i=1}^{i=n} u_i) \in U^* \otimes U^* \otimes U \otimes U$ .
- (8) Vycíslete tenzor  $t$  na prvku  $p$ . Zde  $f^1, f^2, \dots, f^n$  je duální báze k bázi  $u_1, u_2, \dots, u_n$  prostoru  $U$ :
- $t = f^1 \otimes f^5 - f^3 \otimes f^2 \in U^* \otimes U^*$ ,  $p = (2u_1 + u_2 + 2u_3 + u_4, u_1 - 2u_2 - 3u_3 - 4u_4)$ .
  - $t = f^1 \otimes u_2 \otimes u_3 - f^2 \otimes u_1 \otimes u_4 \in U^* \otimes U \otimes U$ ,  $p = (2u_1 + u_2, 3f^2 + 5f^3, f^3 + f^4)$ .
  - $t = \sum 3f^{i_1} \otimes f^{i_2} \otimes f^{i_3} \otimes u_{i_4} \otimes u_{i_5} \in U^* \otimes U^* \otimes U^* \otimes U \otimes U$ , kde sčítáme přes všechny možné pětice indexů,  $p = (v, v, v, g, g)$ , kde  $v = u_1 + 2u_2 + u_3 + u_4$ ,  $g = 2f^1 - f^4$ .

- (9) Pro lineární zobrazení  $\varphi_1, \varphi_2 : U \rightarrow U$  definujeme lineární zobrazení  $\varphi_1 \otimes \varphi_2 : U \otimes U \rightarrow U \otimes U$  předpisem  $\varphi_1 \otimes \varphi_2(u_1 \otimes u_2) = \varphi_1(u_1) \otimes \varphi_2(u_2)$ .
- (a) Dokažte, že toto lineární zobrazení existuje a je definováno jednoznačně.
  - (b) Ze znalosti vlastních čísel a vektorů lineárních operátorů  $\varphi_1$  a  $\varphi_2$  určete vlastní čísla a vektory  $\varphi_1 \otimes \varphi_2$ .